

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

5. juli 2018

Grund- og nærhedsnotat om forordningsforslag om program for et digitalt Europa under EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 - KOM (2018) 434.

1. Resumé

Kommissionen fremsatte d. 6. juni 2018 forslag til forordning om programmet for et digitalt Europa for perioden 2021-2027. (KOM(2018)434). Programmet er et af flere underliggende sektorretsakter til Kommissionens overordnede forslag til EU's kommende flerårige finansielle ramme 2021-2027 (kaldet 'MFF'). Der foreslås afsat en samlet ramme på 8,19 mia. euro til programmet i den kommende MFF.

Formålet med programmet er at understøtte EU's digitale omstilling til gavn for borgere og virksomheder, ved at stille et udgiftsinstrument til rådighed, for de operationelle krav til kapacitetsopbygning indenfor digitale områder, og som udnytter synergien mellem dem. Programmet består af følgende fem områder: højtydende databehandling (supercomputere), kunstig intelligens, cybersikkerhed og tillid, højtudviklede digitale færdigheder samt udrulning, brug af digital kapacitet og interoperabilitet. Programmet skal sikre storstilet udrulning, anvendelse og optag af disse teknologier bl.a. gennem etablering af et netværk af digitale innovationshubs på tværs af medlemsstaterne.

Programmet for det digitale Europa vil være forbundet med statsfinansielle konsekvenser. De nærmere specifikke konsekvenser vil afhænge af den endelige aftale for MFF'en. Forslaget vurderes desuden potentielt at kunne komme danske virksomheder til gavn gennem støtte til digital omstilling og ibrugtagning af nyere teknologier gennem øget adgang til investeringer, ekspertise samt testfaciliteter. Forslaget vurderes endvidere at ville kunne komme den digitale transformation af den offentlige sektor i Europa til gode med bl.a. særligt fokus på grænseoverskridende brug af offentlige digitale tjenester.

Regeringen støtter, at det digitale område prioriteres inden for rammerne af regeringens generelle holdning til MFF'en om, at EU's udgiftsniveau ikke skal overstige 1,00 pct. af EU27's BNI.

Regeringen vil fremme de elementer i programmet, der bidrager til vækst og konkurrence og skaber merværdi for virksomheder og for offentlige myndigheder, ligesom regeringen finder, at programmet særligt bør fokusere på at styrke EU's konkurrenceevne og position i den globale digitale økonomi samt prioritere elementer af transnational karakter.

Regeringen finder, at der bør være en vis grad af fleksibilitet i de fem fokusområder, så det er muligt at inkludere andre relevante og nye teknologiske udviklinger i løbet af programperioden.

2. Baggrund

Den nuværende flerårige finansielle ramme er gældende frem til 2020, og der skal således forhandles en ny ramme gældende fra 2021. Det følger af artikel 312 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at den flerårige finansielle ramme fastlægges for en periode på mindst fem år, og at de årlige budgetter skal overholde den flerårige finansielle ramme.

Kommissionen har fremsat forslag til forordning om den overordnede finansielle ramme (KOM(2018)322), som skal vedtages af Rådet med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

Kommissionens forordning om program for et digitalt Europa er et af flere underliggende sektorretsakter til det overordnede forslag til EU's kommende flerårige finansielle ramme (kaldet 'MFF') (se særskilt grund- og nærhedsnotat vedr. Kommissionens forslag til EU's flerårige finansielle ramme 2021-2027 fra 25. maj 2018).

Det nye program er en del af kapitlet "Det indre marked og det digitale område" i det overordnede forslag til EU's langsigtede budget og er en opfølgning på strategien for det digitale indre marked fra maj 2015. Digitalt Europa skal således gennem finansiering og investering komplementere arbejdet med den lovgivningsmæssige ramme, som følger af strategien for det digitale indre marked.

Forhandlingerne af den næste MFF forventes at blive særligt komplekse og udfordrende i lyset af Storbritanniens udtræden af EU, hvilket efterlader et betydeligt hul i finansieringen. Endvidere ligger finansieringsperiodens udløb efter det danske EU-formandskab i efteråret 2025, hvorfor der kan være synergieffekter mellem dansk indsats på digitaliseringsområdet og udmøntningen af dette program med henblik på et værdiskabende og samtidig omkostningseffektivt dansk EU-formandskab på digitaliseringsområdet.

3. Formål og indhold

Formål, anvendelsesområde og overordnet ramme

Det overordnede formål med programmet er at understøtte den digitale omstilling af de europæiske økonomier og samfund til gavn for borgere og virksomheder. Programmet skal styrke EU's kapaciteter på nøgleområder inden for digitale teknologier gennem storstilet udrulning og anvendelse af digitale tjenester og teknologier inden for den private sektor og områder af offentlig interesse.

De enheder, der er støtteberettigede, skal være etableret enten i en medlemsstat, et tredjeland, der er associeret med programmet eller en enhed eller international organisation, der oprettet efter EU-retten.

Programmet har en samlet ramme på 9,194 mia. euro for perioden 2021-2027 i løbende priser, som er fordelt på følgende fem områder, højtydende databehandling (supercomputere), kunstig intelligens, cybersikkerhed og tillid, højtudviklede digitale færdigheder samt udrulning, brug af digital kapacitet og interoperabilitet. Programmets indledende aktiviteter under de fem områder er specificeret i et teknisk bilag til forordningen.

Tabel 1

Vejledende fordeling af midler inden for Kommissionens forslag om Digitalt Europa

Mia. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
Højtydende databehandling (supercomputere)	0,36	0,40	0,40	0,30	0,30	0,30	0,30	2,36
Kunstig intelligens	0,34	0,37	0,37	0,28	0,28	0,28	0,28	2,18
Cybersikkerhed og tillid	0,27	0,30	0,30	0,22	0,22	0,22	0,22	1,74
Højtudviklede digitale færdigheder	0,09	0,10	0,10	0,08	0,08	0,08	0,08	0,61
Udrulning, bedste brug af den digitale kapacitet og interoperabilitet	0,15	0,17	0,17	0,12	0,12	0,12	0,12	0,97
I alt	1,26	1,40	1,39	1,04	1,04	1,04	1,04	8,19

Kilde: KOM (2018) 434, egne beregninger

Programmets fem fokusområder

Højtydende databehandling (supercomputere)

Det økonomisk set største delprogram i digitalt Europa har til formål at opbygge og styrke EU's højtydende databehandling og databehandlingskapacitet.

Programmet vil sikre mere effektiv og bredere anvendelse af højtydende computere i både den private og den offentlige sektor, herunder i små og mellemstore virksomheder bl.a. gennem et netværk af kompetencecentre i hver medlemsstat.

Programmet vil sigte mod at udrulle, koordinere og drive en supercomputer- og datainfrastruktur i verdensklasse med eksaskala-kapacitet (dvs. en trillion eller 10^{18} beregninger pr. sekund) senest i regnskabsåret 2022/2023 og post-eksaskala-faciliteter (faciliteter der er tusind gange hurtigere end eksaskala) senest i regnskabsåret 2026/27. Infrastrukturen skal være tilgængelige på ikke-kommerciel basis til offentlige og private brugere samt offentligt finansieret forskning.

Programmet skal desuden udrulle brugsklare/operationelle teknologier med henblik på at opbygge et integreret og højtydende databehandlingsøkosystem i EU, der omfatter alle videnskabelige og industrielle segmenter i værdikæden, herunder hardware, software, applikationer, tjenester, sammenkoblinger og it-færdigheder.

Initiativerne under delprogrammet vil bygge på den fornyede europæiske strategi om højtydende computere fra marts 2017, der har til formål at fremme EU's supercomputer-kapabiliteter inden for bestemte sektorer.

Kunstig intelligens

Delprogrammet har til formål at bidrage til at styrke EU's kapacitet inden for kunstig intelligens samt fremme udbredelse og anvendelse af teknologien i EU. Delprogrammet skal desuden gøre mulighederne inden for kunstig intelligens tilgængelige for virksomheder (herunder for de mindste) og offentlige myndigheder. Endelig skal programmet konsolidere og sammenkoble eksisterende faciliteter for at teste og eksperimentere med teknologien i medlemsstater.

Der stilles forslag til fælles "europæiske biblioteker" for algoritmer, som vil blive tilgængelige for alle relevante parter for at understøtte offentlige og private aktørers brug af teknologien. Der stilles desuden også forslag om etablering af fælles "dataområder", der samler offentlige informationer og dermed bliver datagrundlag for kunstig intelligens-løsninger. Der vil blive oprettet et netværk af digitale innovationshubs (uddybet nedenfor), der vil tilbyde åbne platforme og adgang til data mhp. at hjælpe mindre virksomheder og startups med at teste og anvende kunstig intelligens.

Forslaget imødeser investering på tilsvarende niveau fra medlemsstaterne i faciliteter til at teste og eksperimentere med kunstig intelligens inden for vigtige sektorer af offentlig interesse. Faciliteterne skal være tilgængelige for alle relevante aktører og tilkobles netværket af digitale innovationshubs.

Delprogrammet vil understøtte initiativerne i Kommissionens meddelelse om kunstig intelligens fra den 25. april 2018 (se grund- og nærhedsnotat fra 5. juni 2018 om Kommissionens meddelelse om kunstig intelligens for Europa, KOM(2018) 237).

Cybersikkerhed og tillid

Delprogrammet vil bidrage til øget beskyttelse af EU's digitale økonomi ved en styrkelse af EU's industrielle potentiale og konkurrenceevne inden for cybersikkerhed. Det vil endvidere forbedre både den private og den offentlige sektorers kapacitet til at beskytte europæiske borgere og virksomheder mod cybertrusler, herunder støtte til gennemførelsen af direktivet om net- og informationssikkerhed.

Konkret vil midlerne under delprogrammet supplere investeringer fra medlemsstaterne og blive brugt til at investere i avanceret cybersikkerhedsudstyr og -værktøjer samt relevant datainfrastruktur. Herudover vil programmet fremme anvendelse af viden, teknisk kapacitet og færdigheder inden for cybersikkerhed via samarbejde med nationale kompetencecentre samt sikre bred udrulning af nyeste cybersikkerhedsløsninger på tværs af økonomien.

Endelig vil delprogrammet være med til at sætte medlemsstaterne og den private sektor i stand til at leve op til bestemmelserne i NIS-direktivet om tiltag for fælles højt niveau af sikkerhed for netværks- og informationssystemer på tværs af EU.

Højtudviklede IT-færdigheder

Delprogrammet skal understøtte udviklingen af avancerede digitale færdigheder i EU inden for de relevante digitale områder for den eksisterende og fremtidige arbejdsstyrke. Dette skal sikre en større europæisk talentmasse og understøtte større professionalisme særligt ift. højtydende computere, analyse af big data, cybersikkerhed, 'distributed ledger'-teknologi (fx blockchain), robotteknologi og kunstig intelligens.

Konkret skal delprogrammet:

- Støtte tilrettelæggelse og afholdelse af længerevarende uddannelses- og kursusforløb for studerende, it-professionelle og arbejdsstyrken generelt.
- Støtte tilrettelæggelse og afholdelse af kortere uddannelses- og kursusforløb for iværksættere, ledere af små virksomheder og arbejdsstyrken generelt.
- Støtte til oplæring på arbejde samt praktikophold/trainee-forløb for studerende, unge iværksættere og nyuddannede.

De digitale innovationshubs vil være primært ansvarlige for at gennemføre målrettede programmer, der skal hjælpe små og mellemstore virksomheder og offentlige administrationer med at udstyre deres personale med de nødvendige færdigheder for at udnytte mulighederne i nye teknologier.

Udrulning, bedste brug af den digitale kapacitet og interoperabilitet

Delprogrammet skal sikre større og bedre udrulning af digitale teknologier hos både offentlige og private aktører samt fremme interoperabilitet. Dette

skal sikres ved at lette offentlige myndigheder og (især små og mellemstore) virksomheders adgang til teknologi og knowhow særlig gennem etablering og styrkelse af et netværk af digitale innovationshubs.

Delprogrammet bl.a. skal sikre:

- At aktører i den offentlige sektor og områder af offentlig interesse (såsom sundhed, uddannelse, retsvæsen, transport, energi, miljø, kulturelle og kreative sektorer m.fl.) kan anvende, teste og få adgang til de nyeste digitale teknologier, herunder særligt inden for højtydende computere, kunstig intelligens og cybersikkerhed.
- Udrulning, drift og fastholdelse af transeuropæisk interoperabel infrastruktur inden for digitale tjenester relateret til den offentlige forvaltning i sammenhæng med nationale og regionale tiltag.
- Støtte europæiske virksomheders, særligt SMV'ers, brug af avancerede digitale teknologier, herunder særligt inden for højtydende computere, kunstig intelligens, cybersikkerhed og fremtidige teknologier.
- Støtte udvikling, test, implementering, genbrug og udrulning af interoperable digitale løsninger til offentlige myndigheder på EU-niveau samt fremme af interoperabilitetsrammer. Løsningerne skal leveres gennem en datadreven platform.
- Sikre en løbende kapacitet på EU-niveau til at observere, analysere og omstille til digitale trends samt dele og udbrede bedste praksis.
- Støtte samarbejde om et europæisk økosystem for betroet infrastruktur, som bygger på *distributed ledger*-teknologien (fx blockchain), herunder støtte til interoperabilitet, standardisering og grænseoverskridende løsninger.

Digitale innovationshubs

Digitale innovationshubs spiller en central rolle for programmets fem hovedområder ved at bidrage til implementering af programmet gennem fire opgaver:

1. Tilbyde assistance til digital omstilling (herunder test- og prøvefaciliteter) målrettet SMV'er og midcap-selskaber bl.a. i sektorer, som halter efter i brugen af digitale teknologier.
2. Overføre ekspertise og knowhow mellem regioner gennem etablering af netværk mellem SMV'er og midcap-selskaber i forskellige regioner.

3. Tilbyde teknologi- og sektorspecifikke services (fx ekspertise, software, udstyr og testfaciliteter) til offentlige myndigheder og organisationer, SMV'er og midcap-selskaber inden for bl.a. kunstig intelligens, højtydende computere og cybersikkerhed. De enkelte hubs kan specialisere sig inden for bestemte områder.
4. Tilbyde finansiel støtte til tredjeparter under delprogrammet relateret til højtudviklede it-færdigheder.

De digitale innovationshubs kan modtage tilskud fra programmet.

I løbet af programmets første år, vil det indledende netværk af hubs skulle etableres. Medlemsstaterne skal indstille kandidater (organisatoriske enheder/institutioner), der så skal konkurrere om tildeling af status som digital innovationshub under dette program gennem en åben udbudsproces, som bygger på en række kriterier såsom digitale, ledelsesmæssige og finansielle kompetencer og kapaciteter. Kommissionen vil udvælge kandidater til det indledende netværk under hensyntagen til budget, virksomhedernes behov, det offentliges interesse samt geografisk balance. Netværket vil kunne drage nytte af, og koordinere med allerede eksisterende hubs. Derigennem understøttes andre programmer og udvalgte hubs styrkes og opskales.

De efterfølgende digitale innovationshubs udvælges efter en lignende åben udbudsproces mhp. at sikre den bredest mulige geografisk udbredelse. Antallet af hubs i medlemsstaterne skal være proportionel med befolkningstallet, og der skal være minimum en hub pr. medlemsstat i det endelige netværk. Særlige enheder kan udpeges i yderregioner for at imødegå særlige behov og udfordringer i disse områder.

Snitflader til andre programmer

Kommissionens har sideløbende fremsat to andre forslag på det digitale område, der begge har snitflader til nærværende program.

Kommissionens forslag om Connecting Europe Facility (CEF) indeholder øget finansiering på op til 2,7 mia. euro i 2018-priser til digitale infrastrukturprojekter på tværs af EU, herunder adgang til de mest moderne bredbåndsforbindelser.

Forslaget om Horizon Europe (som opfølgning på Horizon 2020) vil forsætte og styrke finansieringen af forskning og innovation relateret til nye digitale teknologier. Digitalt Europa vil bygge ovenpå resultaterne fra forskning og innovation i nye teknologier fra Horizon Europe ved at sikre udrulning af teknologierne gennem de nødvendige kapaciteter og infrastruktur.

Udmøntning af midler/støtteformer

Der kan ydes finansiering under programmet i henhold til, hvad der er fastsat i den generelle finansforordning, herunder særligt gennem udbud, tildeling af tilskud samt kombineret af støtte og finansielle instrumenter.

Gennemførelse af programmet gennem vedtagelse af arbejdsprogrammer

Programmet gennemføres via arbejdsprogrammer, der vedtages som flerårige programmer eller som årlige programmer, der dækker et eller flere specifikke mål i forordningen. Det angives i forslagens indledende bemærkninger, at Kommissionen bør tillægges gennemførelsesbeføjelser efter rådgivningsproceduren med henblik på vedtagelsen af arbejdsprogrammerne.

Det første flerårige arbejdsprogram skal være rettet mod de indledende aktiviteter inden for de fem fokusområder specificeret i bilaget til forordningen. Efterfølgende arbejdsprogrammer kan omfatte aktiviteter, der ikke er fastsat i bilaget, forudsat at de stemmer overens med målene i forordningen.

Monitorering, evaluering og ikrafttrædelsesbestemmelser.

Der er fastsat indikatorer knyttet til de fem delprogrammer/fokusområder til monitorering af programmets gennemførelse og fremskridt med hensyn til opfyldelsen af de generelle og specifikke mål (jf. forordningens bilag II).

Forordningen indebærer, at Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter med henblik på at ændre bilag II for om nødvendigt at evaluere eller supplere indikatorerne.

Kommissionen skal senest 4 år efter forslagens ikrafttrædelse gennemføre en midtvejsevaluering af programmet samt gennemføre en endelig evalueringen ved afslutningen af programmets gennemførelse eller senest fire år efter afslutningen af den fastsatte periode. Kommissionen foreslår, at forslaget træder i kraft på tyvendedagen efter sin offentliggørelse i EU-Tidende.

Projekter, som er omfattet af det første arbejdsprogram vil som udgangspunkt være støtteberettigede fra og med den 1. januar 2021.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF art. 322 medlovgiver.

Der foreligger endnu ikke en udtalelse om forslaget fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det siger mod at udnytte synergier i den digitale økonomi på tværs af EU-landene.

Det vurderes nødvendigt med en indsats på EU-niveau for i fællesskab at finansiere og koordinere foranstaltninger i en skala, der kan stå mål med udfordringerne, og sikre, at fordelene ved nye digitale teknologier deles fuldt ud på tværs af Europa. Det vurderes, at medlemsstater ikke alene kan opskalere eller foretage de nødvendige investeringer i digitalisering og teknologier på det niveau, der er nødvendigt for at styrke EU's konkurrenceevne og adressere transnationale udfordringer fx gennem øget interoperabilitet, udveksling af ekspertise og kombineret finansiering.

Derudover bemærkes det, at dele af programmet omhandler emner, hvor medlemsstaterne har enekompetence. Samlet set finder regeringen, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forordningen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Programmet for det digitale Europa vil som en del af flerårige finansielle ramme være forbundet med statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Kommissionen lægger op til et udgiftsniveau for programmet på 8,19 mia. euro over perioden 2021-2027. De nærmere specifikke konsekvenser vil afhænge af den endelige aftale for den flerårige finansielle ramme.

Forslaget vurderes at have positive erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske konsekvenser, da det forventes at kunne komme danske virksomheder til gavn gennem støtte til digital omstilling og brug af nyere teknologier gennem øget adgang til investeringer, ekspertise og prøvefaciliteter, samt at forslaget gennem støtteaktiviteter rettet mod offentlige myndigheder forventes at kunne bidrage til at fremme digitaliseringen af offentlige løsninger og øge interoperabiliteten og sammenhængen mellem de europæiske offentlige tjenester til gavn for virksomheder og borgere, da disse indsatser kan nedbringe administrative byrder og fjerne hindringer for et velfungerende indre marked.

Det vurderes således, at forordningsforslaget kan medføre administrative lettelser for erhvervslivet. Det er imidlertid ikke muligt at foretage en nærmere vurdering af omfanget af de administrative lettelser på nuværende tidspunkt.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Kommissionens forslag har været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål samt Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik med frist for bemærkninger den 26. juni 2018. Der er indkommet høringssvar fra LO, som sammenfattes nedenfor.

LO finder det glædeligt, at Kommissionen med Digitalt Europa imødekommer flere af de aktuelle udfordringer på det europæiske arbejdsmarked. Overordnet er LO positivt stemt for etableringen af Digital Europa-programmet.

Det er for LO essentielt, at EU proaktivt investerer i den teknologiske udvikling og fremmer adgangen til ny teknologi for virksomheder og borgere. Kunstig intelligens kommer til at spille en væsentlig rolle i fremtidens arbejdsmarked, og det er derfor nødvendigt at sikre en passende etisk og retslig ramme for udviklingen og brugen af kunstig intelligens. LO stiller sig derfor positivt over for Kommissionens proaktive engagement om at investere i platforme, der kan udvikle kunstig intelligens og skabe synlighed og tilgængelighed for små og mellemstore virksomheder.

LO hilser budgettet på ca. 700 mio. euro til fremme af digitale færdigheder velkomment. Det er væsentligt at færdigheder ikke kun afgrænses til ”højtudviklede IT-færdigheder”. LO mener derfor, det er afgørende, at man fra dansk side arbejder for at sikre et bredere anvendelsesområde for disse midler, således at de sammentænkes med EU’s uddannelsesmål og den europæiske søjle for social rettigheder.

De ’digitale innovation hubs’ spiller en central rolle i at åbne op for teknologisk ekspertise og testfaciliteter. LO mener, at man fra dansk side bør sammentænke AMU-systemet med de digitale hubs og høste de potentielle synergieffekter heri. AMU-systemet og VEU-reformen af 2017 har et øget fokus på den digitale omstilling og en tæt relation mellem disse (digitale hubs) kunne øge tilgængeligheden og bidrage til en styrket efter- og videreuddannelse, samt en mere fair omstilling.

LO mener, at disse hubs bør 'forbindes' til industrien og de sektorer, hvor digitale færdigheder er særligt efterspurgt. Der vil endvidere være behov for flere hubs nationalt, hvis man sikrer en 'bred' tilgængelighed.

LO finder, at det bør tydeliggøres i forslaget, hvordan Digitalt Europa gavner de europæiske lønmodtagere, herunder hvordan en fair omstilling sammentænkes med et digitaliseret indre marked, hvilket blot er kort nævnt ift. hvordan programmet vil komplimentere Globaliseringsfonden og dens anvendelsesområde.

Det er afslutningsvist væsentligt for LO at synliggøre, hvordan synergiefekterne vil materialisere sig i forbindelse med Digital Europa-programmet og fondene, herunder særligt ESF+.

LO vil aktivt bidrage til arbejdet med de digitale innovationshubs, og anbefaler, at Regeringen inddrager arbejdsmarkedets parter i implementeringen af Digital Europa-programmet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke informationer om andre landes holdning til forslaget vedrørende digitalt Europa-programmet.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at udgiftsniveauet i næste MFF samlet set holdes på 1 pct. af EU27's BNI, og at alle EU-budgettets udgifter skal afholdes inden for dette loft. Inden for disse rammer er det regeringens holdning, at der skal ske en indholdsmæssig omprioritering af EU's udgifter, så EU-budgettet i højere grad målrettes EU-merværdiskabende tiltag, herunder bl.a. vækst- og konkurrenceskabende initiativer og excellencebaseret forskning. Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende programmet for et digitalt Europa, ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU's BNI.

Under hensyntagen til denne generelle position, mener regeringen, at det er positivt, at det digitale område prioriteres, da området forventes at få stadig større betydning for den økonomiske vækst og den samfundsmæssige udvikling. Initiativer i programmet, der vil bidrage til vækst og konkurrence samt understøttelse, udrulning og anvendelse af forskning, bør fremmes.

Regeringen mener, at store dele af programmet ligger i forlængelse af regeringens strategi for Danmarks digitale vækst, der udkom i 12. januar

2018, og som der blev indgået politisk aftale om i februar samme år, den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi ”Et stærkere og trygt digitalt samfund” fra maj 2016, samt ”National strategi for cyber- og informations-sikkerhed” fra maj 2018.

Regeringen finder, at programmet særligt bør fokusere på at styrke EU's konkurrenceevne og position i den globale digitale økonomi. Regeringen finder desuden, at programmet bør prioritere de elementer, der har transnational karakter, så der bibringes synergier, og EU-budgettet leverer en værdi, som ikke kan leveres af medlemsstaterne alene. Regeringen mener, at cybersikkerhed og tillid er en gennemgående forudsætning for den digitale transformation i samfundet.

Regeringen mener overordnet set, at programmet bør fremme den digitale omstilling i et digitalt indre marked, som er åbent for digital innovation og konkurrence samt en effektiv offentlig administration. Det er vigtigt for regeringen, at der sættes fokus på at skabe gode muligheder for nye digitale forretningsmodeller, og at det gøres lettere for virksomheder at drage nytte af den digitale omstilling og skalere deres forretning i EU samt at borgere og virksomheders interaktion med den offentlige sektor sker let og gnidningsfrit på tværs af grænser.

Regeringen finder det derfor vigtigt, at aktiviteterne under programmet, herunder særligt de digitale innovationshubs, skaber merværdi for virksomheder - særligt små og mellemstore virksomheder - og for offentlige myndigheder samt bidrager til at accelerere den digitale udvikling hos frontløbere. Brugen af hubs bør sammentænkes med eksisterende innovationsenheder og indsatsen bør overvåges og effekten heraf evalueres løbende.

I forlængelse af dette finder regeringen, at der bør være en vis grad af fleksibilitet i de fem fokusområder, så det er muligt at inkludere andre relevante og nye teknologiske udviklinger fx tingenes internet (Internet of Things) i løbet af programperioden. Regeringen finder det desuden vigtigt, at medlemsstaterne bliver inddraget tæt i uddelingen af midler under programmet efter dets vedtagelse.

Regeringen er positiv over for de styrkede europæiske investeringer og samarbejde om højtydende databehandling og supercomputere, og vil arbejde for, at programmets initiativer ud over at bidrage til forskning, også i højere grad bliver relevant for erhvervslivet, herunder små og mellemstore virksomheder.

Regeringen støtter programmets fokus på kunstig intelligens, herunder tilgængeliggørelse af data, investeringer i forskning og faciliteter på tværs af EU med henblik på at sikre EU et forspring på globalt plan samt arbej-

det for at tilgængeliggøre teknologien i højere grad for flere virksomheder og offentlige myndigheder.

Regeringen støtter arbejdet med at styrke EU's industrielle potentiale og konkurrenceevne inden for cybersikkerhed samt forbedre både den private og offentlige sektors kapaciteter på området som led i at øge tilliden til den digitale transformation. Det er desuden positivt, at programmet vil bidrage til bedre opfyldelse af direktivet om net- og informationssikkerhed, og der bør i den forbindelse være særlig fokus på hjælp til de mellemstore udbydere af digitale tjenester omfattet af direktivet. Det er endvidere regeringens holdning, at arbejdet skal respektere medlemsstaternes kompetence vedrørende national sikkerhed og forsvar. Regeringen finder det derfor vigtigt, at medlemsstaternes rolle og ansvar for egen cybersikkerhed og modsvar til cybertrusler og konkrete cyberhændelser fastholdes.

Regeringen finder det positivt, at der sættes fokus på og investeres i at styrke højtudviklede digitale færdigheder, idet det dog bemærkes, at medlemsstaterne har hovedansvaret for denne opgave. Det er vigtigt, at indsatsen har et tilpas bredt anvendelsesområde, så det kan imødekomme erhvervslivets efterspørgsel på kompetencer.

Regeringen finder det positivt, at der er fokus på at fremme interoperabilitet og sikre større og bedre udrulning af digitale teknologier hos både offentlige og private aktører, herunder styrkelse af EU's arbejde med principper og modeller for arkitektur for interoperabilitet og fælles strategiske, grænseoverskridende infrastruktur for digitale løsninger. Regeringen finder det væsentligt, at det fælleseuropæiske arbejde med den digitale transformation af den offentlige sektor og bedre sammenhæng i udbud og lettere brug af grænseoverskridende offentlige digitale tjenester fortsættes og styrkes. Fælles digitale offentlige løsninger på EU-plan bør blive mere sammenhængende, fokuseres på de væsentligste behov og være brugervenlige.

Det er derfor vigtigt for regeringen, at programmet også sætter fokus at støtte de igangsatte fælles europæiske initiativer på området, ligesom der skal tages hensyn til den allerede udbredte offentlige digitalisering og udbyggede digitale infrastruktur i Danmark for at drage nytte af synergieffekter. Regeringen arbejder for, at de fælles digitale løsninger på EU-plan bringes i anvendelse i EU's store digitale programmer og stilles til rådighed for medlemsstaterne. Dette bør ske på en måde, der ikke medfører uforholdsmæssige omkostningsfulde tilpasninger af eksisterende dansk infrastruktur og digitale løsninger. Regeringen finder det i den forbindelse vigtigt at bevare kontrol med danskernes sundhedsdata for at sikre borgernes patientrettigheder.

Regeringen finder det vigtigt, at der ved gennemførelsen af programmet drages nytte af eksisterende tiltag, at det bliver nemt for virksomhederne og offentlige myndigheder at anvende programmets aktiviteter, samt at programmet effektivt styrker den digitale transformation af i den private og offentlige sektor. Det er således vigtigt for regeringen, at administrationen af programmet ikke bliver tung.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.